๑. **ชื่อเรื่องวิจัย** พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๒. ชื่อวุฒิ และประสบการณ์การทำวิจัยของผู้วิจัย

นายศราวุธ อยู่เกษม ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาเวชปฏิบัติครอบครัว) พ.ศ.๒๕๕๐

ประสบการณ์ทำวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง การพัฒนาแนวปฏิบัติการบริโภคอาหารควบคุมความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุ ,๒๕๔๙

๓. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยประสบปัญหาหลายด้านทั้งด้านเสรษฐกิจ สังคม อันเป็นผลจากการรับอิทธิพลของกระแสข้อมูลข่าวสารที่ขาดการกลั่นกรองผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การโฆษณา เป็นต้น สภาพดังกล่าวนั้นมีผลทั้งเชิงบวก และเชิงลบ แม้ว่าจะมีความเจริญทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน และความทันสมัยในด้านเทคโนโลยีก็ตาม แต่สภาพสังคมเปลี่ยนไปสู่การนิยมเชิดชูเงินตรามากกว่าความดี นิยมวัตถุมากขึ้น ระบบการควบคุมทางสังคมลดประสิทธิภาพลง เกิดปัญหาสังคมในอัตราที่สูงขึ้น เช่น ปัญหาการระบาดของโรคเอดส์ พฤติกรรมทางเพศ สิ่งเสพติด ครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมเป็นต้น และปัญหาที่สำคัญคือปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่จะนำไปสู่การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ร้ายแรงที่สุดคือปัญหาโรคเอดส์

ถุงยางอนามัยถือเป็นอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ดีที่สุดที่ใช้ในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ได้ รวมทั้งใช้ในการคุมกำเนิดด้วย รัฐบาลจึงมีการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เสี่ยงต่อเอดส์ และกระทรวงสาธารณสุขได้มีการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย ๑๐๐% เพื่อเป็นการลดปัญหาการเกิดโรคดังกล่าว และจากการศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๒๙ ปี พบว่า อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ,๒๕๔๐) และจากการศึกษาของ วีระ ระวีกุล และคณะ (๒๕๓๖) ได้ศึกษารูปแบบพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ชายใน ๗ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่ไม่ใช่ภรรยานั้นร้อยละ ๔๓.๓ จะใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่ไม่ใช่ภรรยาทุกครั้ง ผู้ที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๓.๔ ให้เหตุผลว่าไม่ทัน เสร็จช้า ร้อยละ ๒๔.๘ ให้เหตุผลว่าไม่เป็นธรรมชาติ ยุ่งยาก จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ อัตราการใช้ถุงยางอนามัยจะอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าอันตรายมากในการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมทั้งการตั้งครรภ์

พื้นที่อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ทำรายได้ให้พื้นที่อำเภอเกาะช้างมากมายมหาศาล หนึ่งในนั้นก็มีสถานบริการบาร์เบียร์ ที่รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

บาร์เบียร์ของพื้นที่อำเภอเกาะช้าง จะมีหญิงบริการทางเพศแอบแฝงอยู่เป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุกๆปี ในฤดูของการท่องเที่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน และจากการสำรวจสถานบริการบาร์เบียร์ในแต่ละปีช่วงเดือนมกราคมของทุกปี พบว่า ในโซนพื้นที่หาดทรายขาวจะมีสถานบริการบาร์เบียร์มากที่สุดในพื้นที่อำเภอเกาะช้าง มีทั้งหมด ๒๐ บาร์เบียร์ หาดไก้แบ้จำนวน ๑๐ บาร์เบียร์ (งานโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โรงพยาบาลเกาะช้าง,๒๕๕๓) โดยในแต่ละบาร์เบียร์จะมีพนักงานบาร์เบียรเฉลี่ยบาร์ละ ๑๕ –๒๐ คน จากจำนวนสถานบริการบาร์เบียร์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจนทำให้หญิงบริการเพิ่มมากขึ้นด้วยตามลำดับ จนในปี พ.ศ.๒๕๕๒ ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด ร่วมกับโรงพยาบาลเกาะช้าง ได้มีนโยบายจัดตั้งคลินิกบริการโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอเกาะช้าง เพื่อเป็นช่องทางการเข้าถึงการให้บริการของหญิงบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์ เพื่อป้องกันและลดการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของหญิงบริการบาร์เบียร์ และเพื่อให้อำเภอเกาะช้างเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงได้มีการจัดตั้งคลินิกรักษ์คุณ ให้บริการตรวจ รักษา โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลองพร้าวขึ้น

ดังนั้นในการป้องกันปัญหาดังกล่าว แนวทางหนึ่งคือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยซึ่งน่าจะสามารถลดปัญหาดังกล่าวลงได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการแพร่เชื้อไปสู่บุคคลต่างๆที่มาใช้บริการ และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มหญิงบริการบาร์เบียร์ต่อไป

๔. หัวข้อวรรณกรรมที่จะทบทวน

๑) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับถุงยางอนามัย

๒) พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

๕. คำถามการวิจัย

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราดปัจจุบันเป็นอย่างไร

๖. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๗. นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย หมายถึง กิจกรรมที่หญิงบริการบาร์เบียร์แสดงออกมาในการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งอาจเป็นการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์หรือการใช้ถุงยางอนามัยบางครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์

หญิงบริการบาร์เบียร์ หมายถึง กลุ่มผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศที่อยู่ในบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๘. ขอบเขตของการวิจัย

๑) ขอบเขตด้านสถานที่

สถานบริการบาร์เบียร์ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่บริเวณหาดทรายขาว และพื้นที่บริเวณไก่แบ้

๒) ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาและประเด็นที่จะศึกษาเอาไว้ดังนี้

๒.๑ บริบทของอำเภอเกาะช้าง

- สภาพของอำเภอเกาะช้างกับการเป็นเมืองท่องเที่ยว
- ลักษณะของสถานบริการทั่วไปที่รองรับนักท่องเที่ยว

๒.๒ บริบทของสถานบริการบาร์เบียร์ในเขตอำเภอเกาะช้าง

- ที่ตั้งของสถานบริการบาร์เบียร์
- ลักษณะของสถานบริการบาร์เบียร์
- ลักษณะของหญิงขายบริการที่ทำงานในสถานบริการบาร์เบียร์
- ลักษณะของผู้ใช้บริการในสถานบริการบาร์เบียร์

๒.๓ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์

- เงื่อนไขปัจจัยที่ทำให้หญิงบริการบาร์เบียร์ใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัย
- วิธีการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ให้กับผู้ที่มาใช้บริการ
- การต่อรองและการปฏิเสธการให้บริการทางเพศกับผู้ใช้บริการที่ไม่ยอมใช้ถุงยางอนามัย

- ความรู้สึกและความคิดเห็นของหญิงบริการบาร์เบียร์ต่อการใช้ถุงยางอนามัย

๓) ช่วงเวลาของการเก็บข้อมูล

๑ มีนาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

๙. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการและระเบียบวิธีของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research methodology) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๑) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ กลุ่มตัวอย่าง : กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑.๑.๑ กลุ่มที่ ๑ หญิงบริการบาร์เบียร์ที่อยู่ในเขตหาดทรายขาวและหาดไก่แบ้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐ คนโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

๑.๑.๒ กลุ่มที่ ๒ พนักงานอื่นๆในร้านที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์ (เจ้าของบาร์เบียร์,พนักงานเก็บเงิน,พนักงานผสมเครื่องดื่ม) จำนวน ๖ คนโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

๑.๑.๓ กลุ่มที่ ๓ บุคลากรสาธารณสุขที่ดูแลรับผิดชอบคลินิกรักษ์คุณ (คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์) ที่ออกให้บริการตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลองพร้าวและเครือข่ายเพื่อนพันธมิตร (Network Friends Alliance) ที่ดูแลหญิงบริการบาร์เบียร์ในพื้นที่รับผิดชอบอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน ๔ คนโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

๑.๒ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติ (criteria sampling) ดังนี้

๑.๒.๑ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงบริการบาร์เบียร์

- หญิงบริการบาร์เบียร์หาดทรายขาว จำนวน ๕ คน
- หญิงบริการบาร์เบียร์หาดไก่แบ้ จำนวน ๕ คน

๑.๒.๒ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานอื่นๆในร้านที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์

- พนักงานเก็บเงิน จำนวน ๒ คน
- เจ้าของร้าน จำนวน ๒ คน
- พนักงานผสมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ คน

๑.๒.๓ กลุ่มตัวอย่างบุคลากรสาธารณสุขและเครือข่ายองค์กรเอกชนที่ดูแลรับผิดชอบหญิงบริการบาร์เบียร์ในพื้นที่

- พยาบาลประจำคลินิกรักษ์คุณ จำนวน ๒ คน
- องค์กรเอกชน (NFA) จำนวน ๒ คน

๒) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

๒.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

๒.๑.๑ ตัวผู้วิจัย เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บข้อมูล

๒.๑.๒ คำถามการวิจัย เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มี ๓ ชุด ได้แก่

๑) คำถามชุดที่ ๑ เป็นแนวคำถามสำหรับหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๒) คำถามชุดที่ ๒ เป็นแนวคำถามสำหรับพนักงานอื่นๆในร้านที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์เช่น พนักงานเก็บเงิน เจ้าของบาร์เบียร์ พนักงานผสมเครื่องดื่ม เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๓) คำถามชุดที่ ๓ เป็นแนวคำถามสำหรับกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขและเครือข่ายองค์กรเอกชนที่ดูแลรับผิดชอบหญิงบริการบาร์เบียร์ในพื้นที่ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๒.๑.๓ เทปบันทึกเสียงหรือเครื่องบันทึกเสียง ใช้ในการบันทึกเสียงในการสนทนา

๒.๒ แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ตามแนวทางวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objective) ดังนี้

๒.๒.๑ คำถามชุดที่ ๑ แนวทางการสัมภาษณ์หญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง ประเด็นกว้างๆสำหรับการสัมภาษณ์ แนวคำถาม ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย (รายละเอียดดังภาคผนวก)

๒.๒.๒ คำถามชุดที่ ๒ แนวทางการสัมภาษณ์พนักงานอื่นๆที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์ ประเด็นกว้างๆสำหรับการสัมภาษณ์ แนวคำถาม ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการบาร์เบียร์ (รายละเอียดดังภาคผนวก)

๒.๓ การตรวจสอบคุณภาพของคำถามการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

๒.๓.๑ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้วิจัยนำคำถามการวิจัยที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ และพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม ความสอดคล้อง ครอบคลุมของเนื้อหา ความรัดกุม และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

๒.๓.๒ นำคำถามการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จนได้แนวคำถามวิจัยสำหรับการสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์

๒.๓.๓ นำคำถามการวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เพื่อทดสอบความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้แนวทางการตั้งคำถามการวิจัยที่ชัดเจนตรงประเด็นพร้อมทั้งได้สังเกตุปฏิกิริยาของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบ

๒.๓.๔ นำคำถามการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้สมบูรณ์เหมาะสมก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในสนามจริง (Fieldwork)

๓) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับทีมวิจัยที่สร้างขึ้น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ร่วมกับการสังเกตุ (Observation) ตามแนวทางในการสังเกตุ ใช้ในการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ รวม ๔ เดือน มีขั้นตอนในการดำเนินการ แบ่งเป็นระยะต่างๆดังนี้

๓.๑ ระยะเตรียมการ ดำเนินการโดย

๓.๑.๑ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยในมนุษย์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบกับผู้ให้ข้อมูล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการด้านจริยธรรม โดยการทำบันทึก การพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เมื่อได้รับการรับรองแล้ว จึงดำเนินการวิจัย

๓.๑.๒ ผู้วิจัยทำบันทึกชี้แจงโครงการการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และขออนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเกาะช้าง และโรงพยาบาลเกาะช้าง

๓.๑.๓ เมื่อได้รับการอนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูลการวิจัย

๓.๑.๔ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานผู้ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่และติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการวิจัย เป็นการส่วนตัวด้วยตนเอง อธิบายถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยประมาณ พร้อมทั้งนัด วัน เวลา สถานที่ ในการเก็บข้อมูล ก่อนการสัมภาษณ์

๓.๒ ระยะดำเนินการ ดำเนินการโดย

๓.๒.๑ ผู้วิจัยแยกกลุ่มผู้มีอิทธิพลต่อผู้ให้ข้อมูล ออกจากผู้ให้ข้อมูล และสร้างบรรยากาศการสนทนาที่เป็นธรรมชาติ ด้วยการเริ่มต้นสนทนาแบบทักทาย สร้างสัมพันธภาพ (small talk) ด้วยการพูดถึงประสบการณ์ทั่วๆไป แล้วจึงเริ่มพูดคุยถึงเหตุการณ์ สถานการณ์ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องราวที่เป็นเป้าหมายของการสัมภาษณ์ได้ (ทวีศักดิ์ นพเกษร ,๒๕๕๑ : ๑๑๘)

๓.๒.๒ ผู้วิจัยแนะนำตนเอง ชี้แจงโครงการวิจัย อธิบายถึงวัตถุประสงค์การวิจัย สิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจากผู้ให้ข้อมูล และชี้แจงสิทธิของผู้ให้ข้อมูล การได้รับความคุ้มครองผลกระทบจากการให้ข้อมูล การให้ความยินยอมในการให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ และดำเนินการเก็บข้อมูล ภายหลังการชี้แจงและขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลแล้ว หากมีการใช้เทปบันทึกข้อมูลตลอดการสนทนา ผู้วิจัยต้องอธิบายให้ผู้ให้ข้อมูลรับทราบ ด้วยคำพูดที่เหมาะสมและคำนึงถึงสิทธิของผู้ให้ข้อมูล (ทวีศักดิ์ นพเกษร ,๒๕๕๑ : ๑๒๓) กรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ยินยอม ผู้วิจัยใช้ต้องใช้วิธีการจำและจดบันทึก

๓.๒.๓ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามการวิจัย โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการสนทนาซักถามเชิงลึกอย่างมีจุดหมาย เพื่อให้ทราบสถานการณ์ ปัญหา ความต้องการเชิงลึกของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยมีโอกาสอธิบายขยายความ ซักถามเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา และสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครอบคลุม และสามารถสังเกตพฤติกรรม สีหน้าท่าทาง และน้ำเสียงของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะช่วยขยายสิ่งที่ผู้วิจัยสังเกต แต่ยังไม่เข้าใจแจ่มแจ้งได้ (สุภางค์ จันทวานิช, ๒๕๓๙)

๓.๒.๔ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลรายบุคคล (individual focus) สำหรับการสัมภาษณ์หญิงบริการบาร์เบียร์ พนักงานอื่นที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ดูแลหญิงบริการบาร์เบียร์ในพื้นที่ ร่วมกับการใช้วิธีการสนทนากลุ่มแบบมีส่วนร่วม (focus group discussion) เพื่อ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงบริการบาร์เบียร์ มีจำนวนเพียงพอต่อการสนทนากลุ่ม (๖-๘ คน) โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม จะใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามตามประเด็นคำถามการวิจัย (research questions) ที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า โดยไม่มีการชี้นำ ซึ่งจะทำให้ผู้ให้ข้อมูล สามารถตอบได้อย่างอิสระเต็มที่ ตามความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ ระหว่างการสนทนาไม่เร่งรัด หรือขัดจังหวะการเล่าเรื่องของผู้ให้ข้อมูล กรณีที่ผู้ให้ข้อมูลเล่าประสบการณ์หรือเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา (ข้อมูลนอกเรื่อง) ผู้วิจัยใช้ทักษะและศิลปะการพูดโน้มน้าวให้วกกลับเข้าเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยเตรียมคำถามปลายเปิดไว้หลายข้อในเรื่องเดียวกัน และมีคำถามสำรอง สำหรับถามซ้ำในเรื่องเดิมโดยผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ตัว โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพ และทำให้ผู้ให้ข้อมูล เกิดความไว้วางใจในทุกระยะของการเก็บข้อมูล

๓.๒.๕ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล คนละ หรือกลุ่มละ ๓๐-๖๐ นาที ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการแสดงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล แต่ไม่ควรนานเกิน ๖๐ นาที

๓.๒.๖ เมื่อออกจากสนาม (fieldwork) แล้ว ผู้วิจัยต้องรีบทบทวนและจัดการข้อมูลเบื้องต้นทันที เพื่อเป็นการตรวจสอบ ยืนยันข้อมูล ป้องกันการสูญเสียข้อมูลจากการลืมของผู้วิจัยเอง และช่วยในการปรับปรุงประเด็นคำถามสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งต่อไป

๓.๒.๗ เมื่อได้ข้อมูลที่เพียงพอแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๔) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดระยะเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เบื้องต้น การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) โดยการตีความ สร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ รูปธรรมที่มองเห็น และการวิเคราะห์โดยจำแนกชนิดของข้อมูล (typological analysis) ตามขั้นตอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์เบื้องต้น มีขั้นตอนการวิเคราะห์โดย

๔.๑.๑ ถอดข้อความ (transcribe) จากเทปแบบคำต่อคำ (verbatim) เป็นภาษาเขียนภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้ง

๔.๑.๒ ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจนของข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สรุปประเด็นปัญหาข้อมูลที่ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน และประเด็นที่ต้องการเพิ่มเติม

๔.๑.๓ วิเคราะห์และสรุปประเด็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) มีขั้นตอนการวิเคราะห์ โดยประยุกต์จาก สุภางค์ จันทวานิช (๒๕๔๖) ดังนี้

๔.๒.๑ อ่านข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซ้ำหลายๆ ครั้ง ร่วมกับฟังเทปเสียง เพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อมูล

๔.๒.๒ ดึงข้อความหรือประโยคที่สำคัญ และกล่าวซ้ำๆ กันออกมา

๔.๒.๓ ให้ความหมายของแต่ละข้อความหรือประโยคสำคัญนั้นให้ชัดเจนขึ้น

๔.๒.๔ จัดระบบความหมายของข้อความเป็นกลุ่มประเด็น

๔.๒.๕ เขียนอธิบายประเด็นที่ได้เป็นความเรียงให้ต่อเนื่องกลมกลืน

๔.๒.๖ นำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบความถูกต้องกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่า ข้อมูลที่ได้เป็นมุมมองของผู้ให้ข้อมูล เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในบริบทที่ต้องการศึกษา ไม่ใช่ข้อคิดเห็นของผู้วิจัย และเมื่อได้ข้อมูลไม่ครอบคลุมครบถ้วน ผู้วิจัยขอสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากผู้ให้ข้อมูลได้

๔.๒.๗ แก้ไขข้อมูลตามที่ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบ เขียนประเด็นข้อมูลและแปล ความหมายของข้อมูลเป็นความเรียง จนมั่นใจว่าได้ข้อมูลที่อิ่มตัว

๑๐.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

๑) เป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการส่งเสริมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

๒) เป็นข้อมูลสำหรับการสอนนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยการใช้ถุงยางอนามัยต่อไป

๑๑.งบประมาณและแผนการลาไปทำวิจัย

๑๑.๑ งบประมาณจากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ดังนี้

- ค่าจ้างเหมาถอดเทปงานวิจัย จำนวน ๒๒ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนผู้ช่วยเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๒ ท่าน ท่านละ ๒,๕๐๐ บาท

เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

- ค่าจ้างพิมพ์รายงานวิจัย จำนวน ๑๕ หน้า หน้าละ ๑๕ บาท

เป็นเงิน ๒๒๕ บาท

- ค่าที่พักเหมาจ่ายจำนวน ๒ คืน/ครั้ง จำนวน ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๑,๖๒๐ บาท (ค่ารถตู้โดยสารไป-กลับ ๑๒๐ บาท,ค่ารถโดยสารประจำทางจากตลาดตราด-ไปท่าเรือเซนเตอร์พล้อย ไป-กลับ ๑๐๐ บาท,ค่าเรือโดยสารไปกลับ ๑๖๐ บาท,ค่ารถโดยสารประจำทางไปยังที่พักไป-กลับ ๑๖๐ บาท)

- ค่าอาหารว่าง (๑๙ คน x ๒๕ บาท/คน) เป็นเงิน ๔๗๕ บาท

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ๘ คน/กลุ่ม ๒ กลุ่ม,ผู้เก็บข้อมูล ๓ คน)

- ค่าถ่ายเอกสารทบทวนวรรณกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ หน้า เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่ากระดาษ A4 ๓ รีม รีมละ ๑๑๕ บาท เป็นเงิน ๓๔๕ บาท
- กระดาษฟิบชาร์ต สำหรับทำกลุ่มสนทนา เป็นเงิน ๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗,๑๖๕ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบห้าบาทถ้วน)

หมายเหตุ ถัวเฉลี่ยทุกรายการ

๑๑.๒ แผนการลาไปทำวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๔-๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ ไปสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) หญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด พร้อมทั้งสนทนากลุ่มแบบมีส่วนร่วม (Focus Group Discussion)

เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๕-๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ไปสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) พนักงานอื่นๆที่ไม่ใช่หญิงบริการบาร์เบียร์ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด พร้อมทั้งสนทนากลุ่มแบบมีส่วนร่วม (Focus Group Discussion)

เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ ๓ วันที่ ๒-๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ไปเก็บขอมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่ขาดหาย และ สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) หญิงบริการบาร์เบียร์ และพนักงานอื่นๆรวมทั้งบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๑๒.ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอน	ปีงบประมาณ ๒๕๕๔											
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ.	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย.
๑. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง			↔	↔	↔							
๒. เขียนและเสนอโครงการวิจัย					↔							
๓. ดำเนินการเก็บข้อมูล						↔	↔	↔	↔			
๔. ถอดเทป						↔	↔	↔	↔			
๕. วิเคราะห์ข้อมูล						↔	↔	↔	↔	↔	↔	
๖. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล											↔	
๗. จัดพิมพ์รายงานวิจัย และ ตรวจสอบความเรียบร้อย											↔	
๘. ตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย												↔

๑๓. แผนการเผยแพร่

เผยแพร่โดยการตีพิมพ์ในวารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี หรือ วารสารเกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือวารสารเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล